

Høsten i Danmark 1880 *).

I sin Beretning om Høsten 1880 bemærker Statistisk Bureau:

«De fra Landets forskellige Amter til det statistiske Bureau indsendte Beretninger afgive alle Vidnesbyrd om, at Høsten i Aaret 1880 har for Kornsorternes Vedkommende i det Hele været meget tilfredsstillende, og fra alle Landets Egne er Kvaliteten af Sæden betegnet som fortrinligere end den i mange Aar har været, hvorimod Kvantiteten af flere af Sædarterne vel ikke overalt betegnes som lige rigelig, men dog i Almindelighed maa antages at svare til et godt Middelaars Udbytte. For Rodfrugternes og for Høets Vedkommende har Høsten derimod ikke haft noget ret heldigt Udfald, idet Kvantiteten deraf næppe har naaet et Middelaars Afgrøde, og Kvaliteten heller ikke overalt er rigtig vellykket. Høstudsigterne havde iøvrigt i Aarets Begyndelse ikke været meget lovende for Sædarternes Vedkommende. Paa Grund af den sildige Indhøstning i det foregaaende Aar var nemlig Vintersæden i Almindelighed bleven lagt temmelig sent og mange Steder endog i vaad og ubekvem Jord, og derhos havde Sædekornet hyppig været mindre godt.

*) Jfr. Høstens Værdi, af Prof. Dr. W. Scharling, Nationalekonomisk Tidsskr. XIV, 73 fg. — Høsten i Danmark 1879, Nat. Tid. XVI, 176 fg.

Høsten i Danmark 1880 *).

I sin Beretning om Høsten 1880 bemærker Statistisk Bureau:

«De fra Landets forskjellige Amter til det statistiske Bureau indsendte Beretninger afgive alle Vidnesbyrd om, at Høsten i Aaret 1880 har for Kornsorternes Vedkommende i det Hele været meget tilfredsstillende, og fra alle Landets Egne er Kvaliteten af Sæden betegnet som fortrinligere end den i mange Aar har været, hvorimod Kvantiteten af flere af Sædarterne vel ikke overalt betegnes som lige rigelig, men dog i Almindelighed maa antages at svare til et godt Middelaars Udbytte. For Rodfrugternes og for Høets Vedkommende har Høsten derimod ikke haft noget ret heldigt Udfald, idet Kvantiteten deraf næppe har naaet et Middelaars Afgrøde, og Kvaliteten heller ikke overalt er rigtig vellykket. Høstudsigterne havde iøvrigt i Aarets Begyndelse ikke været meget lovende for Sædarternes Vedkommende. Paa Grund af den sildige Indhøstning i det foregaaende Aar var nemlig Vintersæden i Almindelighed bleven lagt temmelig sent og mange Steder endog i vaad og ubekvem Jord, og derhos havde Sædekornet hyppig været mindre godt.

*) Jfr. Høstens Værdi, af Prof. Dr. W. Scharling, Nationalekonomisk Tidsskr. XIV, 73 fg. — Høsten i Danmark 1879, Nat. Tid. XVI, 176 fg.

Da Vinteren derpaa allerede i November Maaned begyndte med stærk Frost, uden at bringe nogen Sne med sig, fandt den ny opkomne Sæd ingen Beskyttelse mod Kulden, og al videre Fremgang standsedes saaledes for en Tid. Senere aftog vel Frosten ikke lidet, og Vinteren var gjennem Januar og Februar Maaneder baade mild og tør. Foraaret bragte vel nogen mere Varme, som dog i Marts Maaned hyppig var ledsaget af stærk Nattefrost, men først henimod Midten af April indtil den sidste Uge af Maaneden indtraadte der stadigt, mildt og frugtbart Vejr, hvorved Vintersæden udviklede sig over Forventning godt. I Maj Maaned var Vejret med Afvexling af nogle varme Dage i det Væsentlige koldt og tørt, og i Forbindelse dermed indtraf der jævnlig stærk Nattefrost, som især Natten mellem den 18de og 19de Maj ytrede sig i ualmindelig høj Grad, hvilket fornemlig virkede skadeligt paa Rugen, saa at en stor Del af dens Afgrøde paa mange Steder gik tabt. Med Juni Maaned blev Vejret igjen mildere, skjønt der af og til traf koldere Dage imellem, men henimod Midten af Maaneden kom der ret godt Sommervejr, og da der tillige flere Dage faldt en forfriskende Regn, bleve Høstudsigterne i det Hele mere gunstige end tidligere, medens dog enkelte Egne vedbleve at lide af Tørke. — For Vaarsædens Nedlægning havde iøvrigt den langvarige Barfrost i den forløbne Vinter gjort Jorden usædvanlig bekvem ved at skjørne den, saa at den ved Foraarets Komme faldt let og smuldrende for Behandlingen, og efterat der i April Maaned var indtraadt mildt Vejr med fornøden Regn, blev Sæden paa mange Steder nedlagt under gunstige Vilkaar. Den i Maj og Juni Maaneder stedfindende Tørke trykkede vel den tidligst saaede Vaarsæd noget, men derimod kom den rigelige Regn, der

tildels som Tordenbyger faldt i den første Halvdel af Juli Maaned, til god Nytte for den sildigere saæde Sæd. Det stadige, varme og tørre Vejr i Slutningen af Juli Maaned og gennem hele August Maaned fremmede derhos paa den heldigste Maade Kvaliteten saavel af Vintersæden som af Vaarsæden. — Paa Grund af det sjældne Høstvejr i Slutningen af Juli Maaned, gennem hele August Maaned og ind i September Maaned blev Kornhøsten iaar usædvanlig tidlig tilendebragt, saa at den paa mange Steder var færdig inden Udgangen af August og næsten intetsteds udstraktes over den første Uge af September, og da Indbjergningen i mange Egne af Landet blev foretaget, uden at der faldt en Draabe Regn, er Kornet i det Hele taget kommet usædvanlig godt i Hus, hvorfor ogsaa, som foran bemærket, Kvaliteten af alle Sædarterne i flere af Beretningerne omtales som fortrinligere end man tidligere mindes at have erfaret, ligesom Vægten af Kornvarerne i Almindelighed anses for at være meget høj.

Den af det statistiske Bureau foretagne Beregning af Høstudbyttets Størrelse og Værdi i Aaret 1880 for de vigtigere Sæd- og Plantearters Vedkommende giver som Resultat, at der i 1880 i hele Landet blev indhøstet:

	Tdr.	Kr.	af den samlede Værdi pCt.
af Hvede	1,399502	24,950935	o: 7,31
- Rug	4,529868	72,676643	- 21,29
- Byg	6,238938	77,604147	- 22,73
- Havre	8,381646	66,409305	- 19,45
- Boghvede	260141	2,609068	- 0,76
- Ærter og anden Bælgsæd	517483	7,885601	- 2,31
- Blandsæd til Modenhed	1,117886	10,824833	- 3,17
- Kartofler	3,305644	14,903478	- 4,37
- Andre Rodfrugter	3,751844	5,358138	- 1,57
- Raps	8274	206850	- 0,06
- Agerhø	808784	28,297905	- 8,29
- Enghø	1,120029	29,670180	- 8,69
		341,397101	o: 100,00

Ialt beløb Bruttoværdien af Høsten i 1880 sig altsaa til over 341 Mill. Kr. Dette er en Mer-Indtægt af 76 Mill. Kr. imod det foregaaende Aar, 1879. Rugen indbragte 72,7 Mill. Kr. i 1880 mod 43,7 Mill. i 1879, altsaa 29 Mill. ($\frac{2}{3}$) mere; Byggen gav 17 Mill. mere, Havren 14 Mill., Hveden $1\frac{3}{4}$ Mill., Boghveden $1\frac{1}{4}$ Mill. (o: det dobbelte), Bælgsæd 3 Mill., Blandsæd $2\frac{1}{4}$ Mill., Kartoffler 7 Mill. (det bobbelte) mere! Denne overordenlige Fremgang skyldes først og fremmest det store Udbytte; men for en ikke ringe Del skyldes den ogsaa de stegne Priser, og navnlig for Rugens Vedkommende var Prisstigningen særdeles betydelig (i 1880 16,07 Kr. pr. Td., i 1879 kun 12,16 Kr.). I Hvedepriserne var der dog nogen Nedgang, og den store Fremgang i Udbyttet af Kartoffelhøsten skyldes kun den fortrinlige Avl, ikke nogen Prisstigning.

Af alle de Aar, hvis Høstudbytte Statistisk Bureau har gjort til Gjenstand for Beregning, o: Aarene siden 1875, staar 1880 ubetinget øverst; thi Rækkefølgen er denne:

Høsten i 1880 havde en Værdi af 341,4 Mill. Kr.					
—	1875	—	—	304,7	—
—	1876	—	—	293,0	—
—	1878	—	—	286,1	—
—	1877	—	—	273,0	—
—	1879	—	—	265,3	—
